

Náhrada škody

K přesunu odpovědnosti za škodu způsobenou zvláštní povahou provozu dopravního prostředku z provozovatele vozidla na provozovatele podniku, kde se jeho oprava provádí, dochází výlučně v případech, že je vozidlo za účelem opravy svěřeno opravárenskému podniku. Po dobu, po níž se opravované vozidlo nachází v dispozici podnikatele (§ 2 odst. 2 obchodního zákoníku), který opravu vozidla provádí v rámci své podnikatelské činnosti, nese on objektivní odpovědnost za škodu způsobenou jeho provozem. Jen v takovém případě na provozovatele vozidla z důvodu, že vozidlo nemá ve své dispozici, odpovědnost za škodu způsobenou jeho provozem podle § 427 obč. zák. nedopadá. Do tohoto postavení odpovědného subjektu se však nedostává občan, který motorové vozidlo provozovateli opravoval na základě dohody o občanské výpomoci (§ 384 až 386 obč. zák., ve znění účinném do 31. 12. 1991).

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 25 Cdo 3874/2008, ze dne 25.1.2011)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobkyně České kanceláře pojistitelů, se sídlem P., zastoupené JUDr. R. M., advokátem se sídlem T., proti žalovaným 1) J. M., a 2) V. P., o 65.125,- Kč s příslušenstvím, vedené u Okresního soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 11 C 235/2005, o dovolání žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 30. 1. 2008, č.j. 10 Co 1082/2006 - 97, tak, že rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 30. 1. 2008, č.j. 10 Co 1082/2006 - 97, se zrušuje a věc se vrací Krajskému soudu v Ústí nad Labem k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Žalobkyně se domáhala po obou žalovaných solidárního plnění ve výši 65.125,- Kč s příslušenstvím.

Okresní soud v Ústí nad Labem rozsudkem ze dne 16. 5. 2006, č.j. 11 C 235/2005 - 56, žalobě vyhověl ve vztahu k druhému žalovanému, vůči prvnímu žalovanému žalobu zamítl a rozhodl o náhradě nákladů řízení. Vzal za prokázané, že dne 15. 7. 2003 při dopravní nehodě zaviněné druhým žalovaným, který řídil vůz RENAULT 19, jehož vlastníkem byl první žalovaný, došlo ke škodě na vozidle společnosti PB-Pristo, s.r.o. K vozidlu RENAULT 19 nebylo ke dni nehody uzavřeno povinné pojištění odpovědnosti za škody způsobené provozem vozidla podle § 1 odst. 2 zákona č. [168/1999](#) Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „zákon“). Náhrada škody ve výši 65.125,- Kč byla poškozené vyplacena z titulu havarijního pojištění Kooperativou, pojišťovnou, a.s. a té byla následně refundována ve stejné výši žalobkyní. Soud dovodil, že žalobkyně má podle § 24 odst. 7 zákona právo na náhradu toho, co plnila za druhého žalovaného, který je osobou bez pojištění odpovědnosti podle § 24 odst. 2 písm. b) zákona a jako řidič za škodu odpovídá podle § 420 obč. zák. Odpovědnost prvního žalovaného (provozovatele vozu) za škodu však není dána, neboť před vznikem škodní události svěřil předmětné vozidlo k provedení jeho přestavby svému známému, D. G., a nemohl proto s vozidlem po dobu opravy disponovat (§ 430 odst. 2 obč. zák.). D. G., který nepodnikal v oboru opravy vozidel a pro prvního žalovaného opravu prováděl po předchozí domluvě, pak předal vozidlo za účelem výměny pneumatik druhému žalovanému, který s ním havaroval.

K odvolání žalobkyně Krajský soud v Ústí nad Labem rozsudkem ze dne 30. 1. 2008, č.j. 10 Co 1082/2006 - 97, rozsudek soudu prvního stupně v zamítavém výroku potvrdil a rozhodl o náhradě

nákladů odvolacího řízení. S poukazem na R 3/84 se ztotožnil se závěrem soudu prvního stupně, že předáním vozu do opravy D. G. došlo podle § 430 odst. 2 obč. zák. k přesunu odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla z prvního žalovaného na D. G.. Skutečnost, že D. G. prováděl pro prvního žalovaného opravu vozidla jako fyzická osoba, tedy opravář bez živnostenského oprávnění, aplikaci § 430 odst. 2 obč. zák. nevylučuje.

Rozsudek odvolacího soudu napadla žalobkyně dovoláním, jehož přípustnost dovozuje z ust. § 237 odst. 1 písm. c) o.s.ř., ve spojení s § 237 odst. 3 o.s.ř. Uplatňuje dovolací důvod dle § 241a odst. 2 písm. b) o.s.ř. s tím, že napadený rozsudek spočívá na nesprávném právním posouzení věci. Odvolacímu soudu vytýká nesprávnou aplikaci § 430 odst. 2 obč. zák. v tom, že podle tohoto ustanovení dochází k přesunu odpovědnosti provozovatele za škodu způsobenou provozem vozidla jen v případě, je-li vozidlo předáno za účelem opravy podnikateli, který provozuje opravárenství dopravních prostředků nebo obdobnou činnost jako předmět svého podnikání, nikoli je-li předáno, byť za tímž účelem, jakékoli jiné osobě. Dovolatelka poukazuje na znění § 430 odst. 2 obč. zák. a zdůrazňuje, že jeho aplikace způsobem, jak to učinil odvolací soud, umožňuje provozovateli zbavit se své odpovědnosti, aniž by bylo zaručeno, že je vozidlo svěřeno osobě, která vzhledem ke své kvalifikaci může riziko vzniku škod minimalizovat. Vytýká odvolacímu soudu, že nerespektoval právní názor vyjádřený ve stanovisku Nejvyššího soudu SSR Cpj 10/83 (R 3/84), podle kterého se ve smyslu § 430 odst. 2 obč. zák. do postavení provozovatele podniku, v němž se oprava provádí, nedostává občan, který motorové vozidlo provozovateli opravoval na základě dohody o občanské výpomoci.

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) po zjištění, že dovolání bylo podáno včas, účastníkem řízení, zastoupeným advokátem ve smyslu § 241 o. s. ř., rozhodl o dovolání podle dosavadních předpisů (tj. podle občanského soudního řádu ve znění účinném před 1. 7. 2009 – srov. bod 12. čl. II zákona č. [7/2009](#) Sb.) vzhledem k tomu, že dovoláním napadený rozsudek byl vydán dne 30. 1. 2008.

Přípustnost dovolání žalobkyně se řídí ust. § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř., podle nějž je dovolání přípustné, jestliže dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam.

Podle § 237 odst. 3 o. s. ř. má rozhodnutí odvolacího soudu po právní stránce zásadní význam zejména tehdy, řeší-li právní otázku, která v rozhodování dovolacího soudu nebyla dosud vyřešena, nebo která je odvolacími soudy nebo dovolacím soudem rozhodována rozdílně, anebo řeší-li tuto otázku v rozporu s hmotným právem.

Nejvyšší soud dospěl k závěru, že z tohoto hlediska je dovolání podle § 237 odst. 1 písm. c) o.s.ř. přípustné pro otázku výkladu § 430 odst. 2 obč. zák., kterou odvolací soud vyřešil v rozporu s hmotným právem.

Podle § 430 odst. 2 obč. zák. je-li dopravní prostředek v opravě, odpovídá po dobu opravy provozovatel podniku, v němž se oprava provádí, a to stejně jako provozovatel dopravního prostředku.

Z jazykového vyjádření právní normy obsažené v § 430 odst. 2 obč. zák. je patrné, že k přesunu odpovědnosti za škodu způsobenou zvláštní povahou provozu dopravního prostředku z provozovatele vozidla na provozovatele podniku, kde se jeho oprava provádí, dochází výlučně v případě, že je vozidlo za účelem opravy svěřeno opravárenskému podniku. Po dobu, po níž se opravované vozidlo nachází v dispozici podnikatele (§ 2 odst. 2 obchodního zákoníku), který opravu vozidla provádí v rámci své podnikatelské činnosti, nese on objektivní odpovědnost za škodu způsobenou jeho provozem. Jen v takovém případě na provozovatele vozidla z důvodu, že vozidlo nemá ve své dispozici, odpovědnost za škodu způsobenou jeho provozem podle § 427 obč. zák. nedopadá.

Stejný závěr ostatně vyplývá i ze zhodnocení Nejvyššího soudu SSR ze dne 23. 11. 1983, č. j. Cpj 10/83 (publikovaném pod č. 3/1984 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek, dále jen R 3/84), v němž se uvádí, že odpovědným subjektem podle § 430 odst. 2 obč. zák. (jehož znění nedoznalo v mezidobí změny), je nejen opravárenský podnik, ale i opravář (fyzická osoba), který vykonává opravárenskou činnost na základě povolení národního výboru poskytovat tuto službu. Do tohoto postavení odpovědného subjektu se však nedostává občan, který motorové vozidlo provozovateli opravoval na základě dohody o občanské výpomoci (§ 384 až 386 obč. zák., ve znění účinném do 31. 12. 1991).

Jak vyplývá ze skutkových zjištění soudů obou stupňů, první žalovaný předal vozidlo, jehož byl provozovatelem, svému známému, D. G., který měl sice provést jeho opravu, ale nikoli jako podnikatel v rámci své podnikatelské činnosti. Za této situace, nešlo-li o případ dle § 430 odst. 1 obč. zák., nemohlo k přesunu odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla podle § 430 odst. 2 obč. zák. z prvního žalovaného na D. G. dojít.

Z uvedeného je zřejmé, že rozhodnutí odvolacího soudu není z hlediska důvodu uplatněného v dovolání [§ 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř.] správné, a proto dovolací soud rozsudek odvolacího soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 243b odst. 2, věta za středníkem, odst. 3, věta první, o. s. ř.).

(zdroj: www.nsoud.cz)

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Majetková podstata \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předběžné opatření](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Pracovní doba](#)
- [Exekuce](#)
- [Důkazní břemeno](#)
- [Dokazování, neúčinnost právního jednání](#)
- [Katastr nemovitostí](#)
- [Náhrada za ztrátu na výdělků \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)